

دانشتنی‌های سلامت دهان و دندان

ویژه برنامه سلامت دهان و دندان

دانش آموزان ابتدایی



وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
اداره بهداشت دهان و دندان

تهیه و تدوین:

دکتر نادره موسوی فاطمی

دکتر شراره وکیل زاده

دکتر پروین باستانی اله آبادی

دکتر بهاره حاتمی

دکتر مرچانه مسچی

دکتر محمدحسین کریمی

دکتر محمد محمدشیرازی

دکتر روزین قصیری

زیر نظر:

دکتر حمید صمدزاده

با سپاس فراوان از جناب آقای دکتر کمال خیدری، سرکار خانم دکتر زهرا
سیدمعلمی، جناب آقای دکتر محمدعلی ساعی و سرکار خانم دکتر پریسا عظیمی

با تشکر از کلیه معاونین محترم بهداشتی و کارشناسان مسئول بهداشت دهان و
دندان کشور و همچنین با تشکر از معاونت محترم تربیت بدنی و سلامت، دفتر
سلامت و تندرستی وزارت آموزش و پرورش، کلیه معاونین محترم تربیت بدنی و
سلامت، روسای محترم ادارات سلامت آموزش پرورش استان‌ها و با سپاس از کلیه
عوامل اجرایی در سطوح محیطی که ما را در اجرای این برنامه یاری می نمایند.



کتابخانه ملی ایران

عنوان و نام پدیدآور : دانشتنی های سلامت دهان و دندان : ویژه برنامه سلامت دهان و دندان دانش آموزان ابتدایی
 مشخصات نشر : تهران : گلابگیر ، ۱۳۹۴ .
 مشخصات ظاهری : ۶۰ : عرص : مصور (رنگی)
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۴۰۷-۲-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فنیای مختصر
 یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است .
 یادداشت : تهیه و تدوین : حمید صمدزاده ، نادره موسوی فاطمی ، شراره وکیل زاده ، مرجانه مسچی ، بهاره حاتمی .
 شناسه افزوده : موسوی فاطمی ، نادره ، ۱۳۴۷ -
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۹۲۳۵۰

نام کتاب : دانشتنی های سلامت دهان و دندان ویژه برنامه سلامت دهان و دندان دانش آموزان ابتدایی
 ناشر : انتشارات گلابگیر
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۴۰۷-۲-۶
 زیر نظر : دکتر حمید صمدزاده
 تهیه و تدوین : دکتر نادره موسوی فاطمی ، دکتر شراره وکیل زاده ، دکتر پروین باستانی اله آبادی ، دکتر بهاره حاتمی ، دکتر مرجانه مسچی ، دکتر محمد حسین کریمی ، دکتر محمد محمدشیرازی ، دکتر روزین قصیری
 تهیه کننده : اداره بهداشت دهان و دندان
 طراحی و صفحه : احمد کومار
 آرای :
 چاپخانه : تیراژه
 لیتوگرافی : نگارین پرتو
 تعداد صفحه : ۶۰ صفحه ، رقعی
 صحافی : جنگلی
 تاریخ انتشار : بهار ۱۳۹۴
 چاپ اول :
 تیراژ : ۳۰۰۰۰ جلد

انتشارات
گلابگیر
شماره پرونده : ۱۱۳۸۳

حق چاپ برای مولف محفوظ است

به نام خدا

از مهمترین شاخص های توسعه در کشورهای جهان، شاخص سلامتی می باشد. یکی از فاکتورهای مهم در ارتقای سطح سلامت افراد جوامع مختلف، توانمند سازی افراد در جهت حفظ سلامت فردی و اجتماعی است. تحقق این امر از طریق افزایش آگاهی و تغییر باورها میسر می شود. یکی از اصول مهم در سیستم مراقبت های اولیه بهداشتی، ارتقای سطح آگاهی مردم و فرهنگ سازی در سطح جامعه می باشد که با تهیه و تنظیم بسته های آموزشی مناسب در اجرای برنامه های پیشگیری می توان به نتیجه مطلوب رسید.

در اکثر کشورهای جهان از اهم مسائل ویژه بهداشتی، آموزش و مراقبت های مربوط به سلامت دانش آموزان می باشد. در حقیقت توجه به افزایش سطح سلامت دانش آموزان نوعی سرمایه گذاری برای نسل های آینده محسوب می شود در واقع ایجاد رفتارهای صحیح بهداشتی در کودکان موثرتر و راحت تر از اصلاح رفتار نادرست شکل گرفته در بزرگسالی است.

مراقبین سلامتی که در زمینه سلامت دهان و دندان آموزش دیده اند، می توانند آگاهی و دانش لازم را به دانش آموزان انتقال دهند و موجبات تغییر نگرش کودکان را در مدرسه فراهم نمایند. لذا مجموعه آموزشی حاضر در راستای افزایش سطح آگاهی اولیای مدرسه به ویژه مراقبین سلامت از سوی اداره بهداشت دهان و دندان تدوین گردیده است.

دکتر علی اکبر سیاری
معاون بهداشت

بنام خدا

مسئولین سلامت همواره رسالت اصلی بهداشت را پیشگیری می دانند. این نکته در بیماری های دهان و دندان نیز همواره مد نظر قرار گرفته است. از آنجایی که درمان های دندانپزشکی پر هزینه می باشد، لذا پیشگیری در این زمینه نقش بسزایی دارد و آموزش نخستین گام در این راه است.

برنامه های آموزش سلامت می تواند کمک موثری در پیشگیری از بیماری ها و ارتقای سطح سلامت دهان و دندان جامعه باشد، بنابراین برنامه ریزی کشوری در زمینه سلامت دهان و دندان دانش آموزان ابتدایی از اولویت های اصلی اداره بهداشت دهان و دندان می باشد. این برنامه های آموزشی فرصتی مناسب را در اختیار دانش آموزان قرار می دهد تا دانش، اطلاعات و مهارت هایی را کسب نمایند که در طول زندگی آنان را برای داشتن دهان و دندان سالم کمک کند.

آموزش اصول مراقبت دهان و دندان به دانش آموزان توسط مراقبین سلامت با ارائه برنامه ها و فعالیت های مناسب و آموزنده در مدارس به همراه افزایش آگاهی والدین در مورد روش های پیشگیری از پوسیدگی دندان می تواند میزان پوسیدگی و هزینه های درمانی دندانپزشکی را کاهش دهد.

بر اساس تفاهم نامه بین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت آموزش و پرورش که بر موضوع آموزش تاکید دارد این کتاب با موضوعات آموزشی به صورت کاربردی در زمینه دهان و دندان بر اساس نیازهای آموزشی مراقبین سلامت، شرح فعالیت ها و انتظارات آنان در اجرای برنامه سلامت دهان و دندان دانش آموزان ابتدایی تهیه و تنظیم گردید.

همچنین از مسئولین محترم وزارت آموزش و پرورش، معاونت محترم تربیت بدنی و سلامت و دفتر سلامت و تندرستی آن وزارتخانه که همواره یاور ما در اجرای برنامه ها هستند، تشکر و قدردانی می نمایم.

امید داریم که با تلاش خالصانه عزیزان مراقب سلامت در عرصه سلامت دهان و دندان دانش آموزی شاهد بهبود شاخص های سلامت دهان و دندان در آینده سازان کشورمان باشیم.

دکتر حمید صمدزاده

مشاوره معاون بهداشت و

رئیس اداره بهداشت دهان و دندان

سختی با مراقبین سلامت و مجریان برنامه در مدارس:

مجموعه آموزشی که پیش رو دارید با عنوان دانستنی‌های سلامت دهان و دندان ویژه برنامه سلامت دهان و دندان دانش آموزان ابتدایی برای استفاده مراقبین سلامت با تلاش اداره بهداشت دهان و دندان تهیه و تدوین گردیده است.

مراقبین سلامت نقش مهمی را در حفظ سلامت دانش آموزان ایفا می کنند و این مهم تحقق نمی یابد مگر با توانمند سازی مراقبین متعهد که آموخته ها و تجارب خود را در عرصه عمل با آموزش موضوعات بهداشتی به دانش آموزان و والدین، معاینات دانش آموزی و غربالگری بیماری همراه نمایند.

کتاب حاضر، مشتمل بر سه فصل جهت افزایش آگاهی در زمینه سلامت دهان و دندان تهیه گردیده است. در ابتدای هر فصل اهداف آموزشی آورده شده است. با مطالعه این اهداف خواهید دانست که در پایان هر فصل می بایست چه آگاهی ها و مهارت هایی را کسب نمایید. در متن کتاب جهت یادگیری و یاد آوری راحت تر نکات مهم به صورت رنگی تنظیم شده است.

در محتوای این کتاب در مبحث ارتباط با دندانپزشکی به صورت مختصر نقش مراقبین سلامت بیان شده است که حاکی از جایگاه ارزشمند آنان در مدرسه در انتقال مفاهیم بهداشتی به زبان قابل فهم و جذاب برای کودکان با استفاده از امکانات می باشد.

انتظار می رود با روش آموزش موثر توسط شما عزیزان، دانش آموزان از اهمیت و نقش دندان ها در سلامت عمومی بدن آگاه شوند و روش صحیح استفاده از مسواک و نخ دندان را بیاموزند. آنان با یادگیری فواید و مضرات مواد غذایی برای دندان ها، میان وعده های مفیدی را انتخاب نمایند و والدین آنان نیز با آگاهی از انواع روش های پیشگیری از پوسیدگی دندان در اجرای برنامه های سلامت همراهی نمایند.

دکتر حسن خیال‌الدینی

مدیرکل دفتر سلامت و تندرستی